

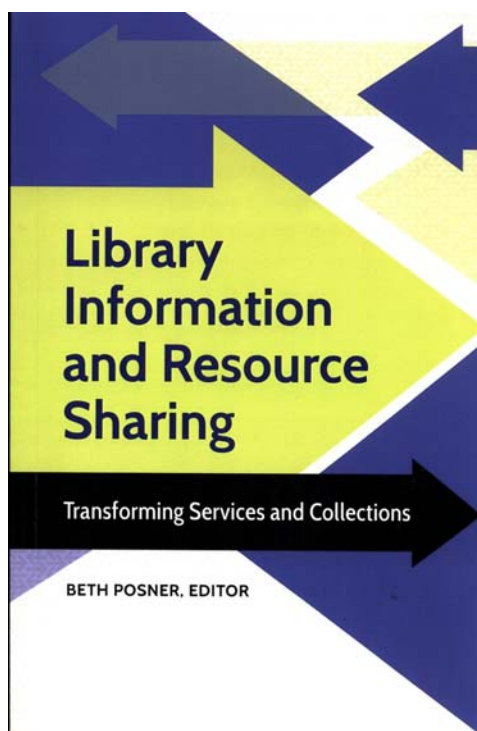
Zjednoczeni w działaniu. O potrzebie integracji usług bibliotecznych

Marzena Błach

Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego im. KEN w Krakowie

Beth Posner (ed.), *Library information and resource sharing: transforming services and collections*, Santa Barbara, California ; Denver, Colorado : Libraries Unlimited, [2017].

ISBN 978-1-4408-4968-8

Realizacja zamówień międzybibliotecznych nie byłaby możliwa bez współdziałania na wielu szczeblach: lokalnym, krajowym i światowym. Wszak zgodnie z definicją Wypożyczenia Międzybiblioteczne (WM) to „forma współpracy bibliotek” [1]. Wątkiem przewodnim książki *Library Information and Resource Sharing: Transforming Services and Collections*, niedawno opublikowanej w Stanach Zjednoczonych, jest właśnie ten rodzaj współpracy.

W przedmowie Anne Beaubien, opisując potencjał WM, zwraca uwagę na to, jak można je powiązać z innymi usługami. Dzięki współdziałaniu specjalistów ds. wypożyczeń międzybibliotecznych z pracownikami odpowiedzialnymi za pozostałe procesy biblioteczne (gromadzenie, wymiana, udostępnianie, informacja) możliwe jest rozpoznanie i skuteczne zaspokajanie potrzeb i oczekiwań użytkowników (np. tematyczna analiza zamówień międzybibliotecznych może być przydatna przy tworzeniu polityki gromadzenia zbiorów). Przykładów dostarcza jeden z esejów składających się na tę książkę, *Library Collection Building: The Interlocking Functions of ILL, Aquisitions, and Collection Development* autorstwa Kerri Georgen-Doll, Angeli Rathmel i Larsa Leon. Przedstawiono w nim doświadczenia dwóch amerykańskich bibliotek uczelnianych - Oregon State University i University of Kansas, w których wprowadzono zmiany w strukturze organizacyjnej polegające na zacieśnieniu współpracy agend odpowiedzialnych za gromadzenie i wypożyczenia międzybiblioteczne.

Rozwijanie współpracy wewnątrzinstytucjonalnej i ponadlokalnej (zakładanie konsorcjów ułatwiających dzielenie się informacją i pozwalających na prenumeratę większej liczby baz danych) to jeden z trendów zmieniających charakter WM. Inne to wykorzystywanie zautomatyzowanych systemów bibliotecznych, zwiększone zainteresowanie zbiorami specjalnymi i maksymalne ukierunkowanie na użytkowników (celem współpracy bibliotekarzy powinny być działania zmierzające do jak najlepszego obsłużenia czytelników). Beth Posner, redaktorka omawianej publikacji, w esejie wprowadzającym opisuje tę usługę w powiązaniu z działalnością informacyjną. Jest to kolejny światowy trend (związki te przejawiają się również w strukturze organizacyjnej wielu instytucji, gdzie obsługa zamówień międzybibliotecznych realizowana jest w obrębie oddziałów informacji naukowej). WM współcześnie nie ograniczają się już do tradycyjnego udostępniania zbiorów. Obejmują również elektroniczne dostarczanie dokumentów co znalazło swoje odzwierciedlenie także w nazewnictwie (w zagranicznych publikacjach obok terminu ILL - WM - używa się zwrotu *Document Delivery* czyli dostarczanie dokumentów). Jak podkreśla Beth Posner, WM mają ważne zadanie - łączenie ludzi z informacjami.

Autorzy poszczególnych tekstów zamieszczonych w książce *Dzielenie się informacją i zasobami: przeobrażenia kolekcji i usług bibliotecznych (Library Information and Resource Sharing: Transforming Services and Collections)*, tak bowiem można by przetłumaczyć na język polski ten tytuł, zwracają uwagę na inne atuty tej usługi. Na WM i dostarczanie dokumentów patrzeć można jako na środek do rozwiązania problemów finansowych: wszak żadna biblioteka nie może pozwolić sobie na zakup wszystkich nowości publikowanych co roku na świecie, nawet w obrębie określonej dziedziny wiedzy. Problem ten dotyczy przede wszystkim ośrodków naukowych. W bibliotekach akademickich WM pozwalają na zaspokajanie specjalistycznych potrzeb czytelników poszukujących literatury i dokumentacji do prowadzenia badań naukowych. Stanowią zatem rozwiązanie niektórych problemów wynikających z braku funduszy na kolejne zakupy, pozwalają ponadto zaoszczędzić miejsce w magazynach na inne bardziej popularne tytuły.

Książka *Library Information and Resource Sharing: Transforming Services and Collections*, poświęcona WM, dedykowana „wszystkim, którzy pracują w bibliotekach by dzielić się informacją”, zasługuje na uwagę bibliotekarzy uniwersyteckich. Specjaliści ds. wypożyczeń międzybibliotecznych odnajdą w niej informacje na temat nowoczesnych narzędzi wyszukiwawczych, a także udostępniania zasobów elektronicznych. Pozostali odkryją korzyści wynikające z inwestowania w rozwój WM.

Przypisy:

[1] G. Czapnik, Z. Gruszka (oprac.); przy współpr. H. Tadeusiewicz, *Podręczny słownik bibliotekarza*, 2011, s. 369.